

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือกอำเภอบาง
สะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Participation of Student Parents for Developing the Effectiveness of Ban Chang Phuak
School, Bangsaphan Noi District Under the Prachup Khiri Khan Primary
Educational Service Area Office 1

สุนันtha เสือเดช

Sunantha Sueadet

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: Su_sunantha55@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านช้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 231 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านช้างเผือก จำนวน 115 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า (2.1) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน (2.2) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือกในภาพรวมไม่แตกต่างกัน (2.3) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านช้างเผือก ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน ประสิทธิภาพของโรงเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To study the participation of student parent for development the effectiveness of Ban Chang Phuak School, Bang Saphan Noi District under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 (2) To compare the participation of student parent

on the development the effectiveness of Ban Chang Phuak School, Bang Saphan Noi District under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 classified by gender, age and education level.

Research methodology was a survey research. The population, totaling 231 persons, included student parents of Ban Chang Phuak School, Bang Saphan Noi District, Prachuap Khiri Khan Province, under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. Sample, totaling 115 persons, obtained via simple random sampling technique comprised of student parents of Ban Chang Phuak school. Research procedure consist of 4 steps: (1) study research problems (2) research design (3) data collection and analysis data (4) research paper writing. The instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used for data analysis were: Percentage, Mean, Standard Deviation and hypothesis testing by Independent t-test.

Major Finding: (1) The participation of student parents on development the effectiveness of Ban Chang Phuak School, Bang Saphan Noi District under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, was at high level in overall. (2) The results of comparing the participation of student parents on the development effectiveness of Ban Chang Phuak School, Bang Saphan Noi District, Prachuap Khiri Khan province found that (2.1) students parent with difference gender had not difference of participate in the development effectiveness of Ban Chang Phuak School in overall. (2.2) The students parent with difference ages had not difference of participate in the development effectiveness of Ban Chang Phuak School in overall. (2.3) The students parent with difference educational levels had participate development on the effectiveness of Ban Chang Phuak School in overall significant at a level of 0.5.

Keywords: Participation of Student Parent, School Effectiveness

บทนำ

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนประถมศึกษา คือ ปัจจัยเกี่ยวกับความศรัทธา ความไม่ผูกพันกับผู้ปกครอง การไม่มีเวลา ขาดความสัมพันธ์กับโรงเรียนและความขัดกันของส่วนบุคคลและปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร และครูขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครอง บุคลากรในฝ่ายบริหารไม่ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนร่วมผู้บริหารไม่อยู่ในโรงเรียน ในด้านบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนควรมีผู้ปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2540, หน้า 25-27) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีบทบาทในการนำผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาใน 4 ฝ่ายงาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป โรงเรียนแต่ละแห่ง มีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และมีความพร้อมไม่เท่าเทียมกัน อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการสนับสนุนการศึกษาจึงมีความจำเป็น และเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะขอความร่วมมือ และสนับสนุนเพื่อพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของลูกหลานในชุมชน เนื่องจากชุมชนไทยมี 3 สถาบันหลัก คือ สถาบันครอบครัว คือ บ้าน สถาบันศาสนา คือ โบสถ์ มัสยิด สถาบันการจัดการศึกษา คือ โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2541, หน้า 1-6) ที่ใกล้ชิดครอบครัว และชุมชนมากที่สุด คือ โรงเรียนประถมศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง การละเลยไม่เห็นความสำคัญของผู้ปกครองถือเป็นการมองข้ามทรัพยากรที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อโรงเรียนอย่างน่าเสียดาย และบางทีอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดปัญหาอุปสรรคได้ ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองจึงเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่ง ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจะต้องให้ความสนใจนำไปปฏิบัติ

ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะบุคลากรในโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้แนวคิดเรื่องประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ มอทท์ (Mott, 1972) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 231 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 115 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของโดยใช้ตารางเครจซี่ และเมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งเป็น เพศ อายุ และระดับการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใน 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

4. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 25 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

5.1 ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านข้างฝือก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม

5.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาค้นคว้านำหนังสือพร้อมแบบสอบถามแจกให้กับผู้ปกครองด้วยตนเอง

5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้ศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน จำแนก เพศ อายุ และระดับการศึกษาโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ

6.2 วิเคราะห์ระดับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการหาค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวม

6.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมาแปลผลดังนี้ สำหรับการวิเคราะห์การวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ กำหนดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติในการหาคคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม คือค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ใช้ Index of Item Objective Congruence (IOC)

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาร์ค

2. สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ความถี่ (frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

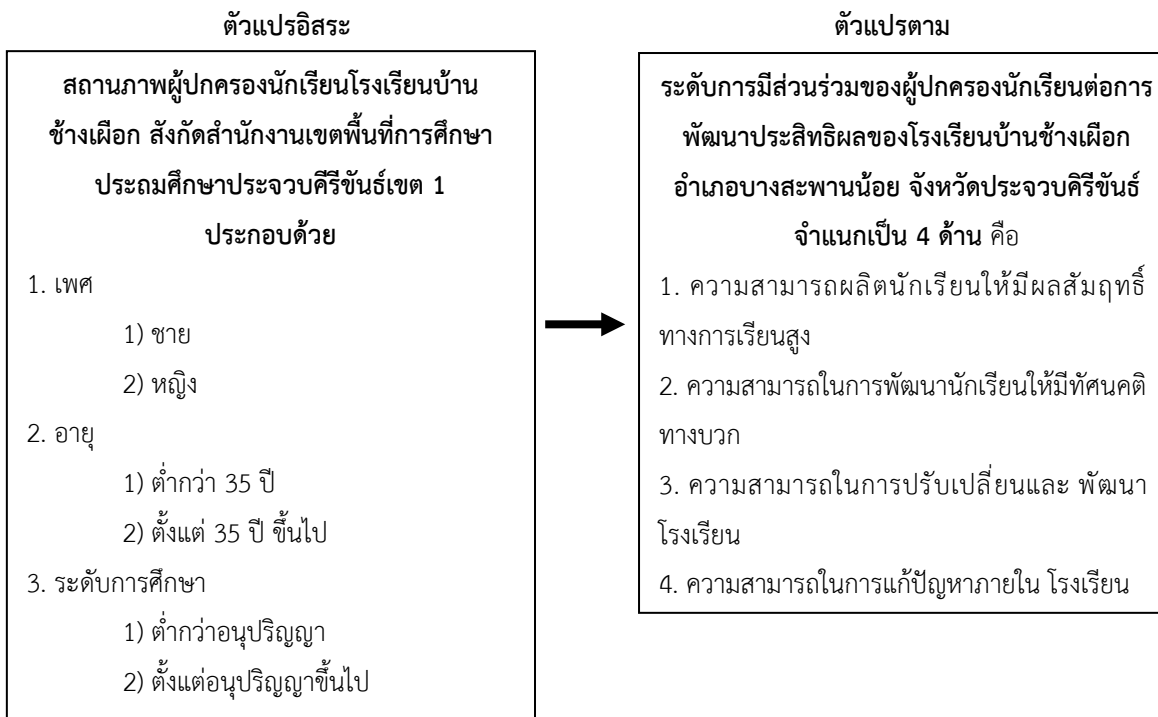
2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าทีแบบ Independent t – test

กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างฝือก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้แนวคิดเรื่องประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของมอทท์ (Mott, 1972) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ตามกรอบการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ที่มา: Mott, R. M. (1972). *The character of effective organization*. New York: Harper and Row.

ผลการวิจัย

การศึกษา และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า อยู่ในระดับมากถึงระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

2.1 เมื่อจำแนกตามเพศผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนและด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.2 เมื่อจำแนกตามอายุผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

1.1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเล็งเห็นว่า หากนักเรียนมีทัศนคติทางบวกในการเรียน ฝึกฝนในการเรียน ชอบที่จะเรียนรู้ มีนิสัยทางการเรียนที่ดี เป็นนักเรียนที่มีความตั้งใจ เอาใจใส่การเรียนวางแผนการจัดการระบบการเรียนของตนเอง รู้จักแบ่งเวลา รู้จักแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ สามารถปรับเปลี่ยนตนเองอยู่เสมอ และมีปัญหาในการเรียนน้อย ดังนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536) กล่าวว่า นิสัยรักการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกสม่ำเสมอ แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย ความตั้งใจ เอาใจใส่การเรียนการวางแผน การจัดการระบบการ

เรียน มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ต้องมาจากจิตสำนึกของตนเอง อยากรู้ อยากแสวงหา อยากใฝ่เรียนด้วยตนเอง ไร้ซึ่งคนบังคับ ดังนั้น ผู้ปกครองอาจสังเกตเห็นได้ว่า ถ้านักเรียนมีทัศนคติทางบวกในการเรียน จะส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาที่ดีในด้านอื่น ๆ ด้วย

1.2 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีเป้าหมายในการจะพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียน รวมทั้งต้องการให้ครูมีการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนที่สมบูรณ์ และร่วมกันกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียนสอดคล้องและทันกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คณะครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้วิธีการประเมินผลได้อย่างเหมาะสม สำเร็จ รองในเมื่อ (2546, หน้า 67) ดังคำกล่าวของพนมพงษ์ ไพบุลย์ (2540, หน้า 48) ที่ว่า ในการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาโรงเรียนให้เกิดความพร้อม และอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนมากที่สุด

1.3 ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเล็งเห็นว่า หากนักเรียนสนใจที่จะเรียน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความมุ่งมั่นในการเรียน รักที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนก็จะส่งผลให้นักเรียนผลสัมฤทธิ์การเรียนที่ดีขึ้น มีความคิดก้าวหน้า อยากที่จะเรียนสูง ๆ เพื่ออนาคตของตนเอง

1.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ เมื่อนักเรียนมีปัญหาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าได้ ดังคำกล่าวที่ว่า โรงเรียนประกอบด้วยคนหลายกลุ่ม หลายฝ่าย ในการทำงานร่วมกัน ความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นได้ (Glickman, 1990, p. 213) แต่ผู้บริหารและผู้ปกครองต้องสามารถจัดการความขัดแย้งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จึงจะทำให้เกิดประสิทธิผล

2. จากผลการวิจัยเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก โดยภาพรวมมีทั้งด้านที่มีความแตกต่างกันและไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

2.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอบางสะพานน้อย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่แตกต่างกันในด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ผู้ปกครองเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความคิดที่เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดที่แตกต่างกัน ส่วนในด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง และด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกที่ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเพศชายและเพศหญิงต่างก็เป็นคนในชุมชนเดียวกัน มีภูมิหลังมาจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ ที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นคนในท้องถิ่นเดียวกันและอยู่ใกล้ขีดสถานศึกษา และได้รับความรู้ความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ต่างกัน มีการปฏิสัมพันธ์กันอยู่เสมอทำให้มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ กรทอง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า อายุที่ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก แตกต่างกันในด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน เป็นเรื่องเกี่ยวกับแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน แก้ปัญหาถูกฉ้อโกงหรือปัญหา เฉพาะหน้า หรือการจัดการทรัพยากรให้กับสถานศึกษา ซึ่งเป็นด้านที่ผู้ปกครองสามารถร่วมมือร่วมแรงในการแก้ปัญหาได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญณภัทร์ เดือนกลาง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่นๆ อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน

2.3 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือกแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม รับจ้าง จึงไม่ค่อยมีเงินทองที่จะส่งบุตรหลานเรียนต่อในระดับสูง ผู้ปกครองนักเรียนจะจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นส่วนใหญ่ เมื่อจบระดับมัธยมศึกษาก็ออกทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพ และไม่มีโอกาสได้เรียนต่อในระดับสูง ดังคำกล่าวของ วิไลรัตน์ สิลาคทกิจ (2553) ที่ว่า การศึกษาเป็นการสร้างความรู้ ความเจริญให้แก่ตนเองอย่างเต็มที่ตามความสนใจของแต่ละบุคคล ซึ่งการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างคุณภาพทางความคิด เมื่อเรามีความรู้ มีความคิดที่มีคุณภาพ เราสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านข้างเผือก อำเภอ บางสะพานน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนให้มากขึ้นดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุง แผนงาน โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของความจำเป็นที่ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน เมื่อผู้ปกครองเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนก็จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

2. โรงเรียนควรพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทุกคนได้ทราบอย่างทั่วถึงและหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีอายุมากได้รับทราบควรมีการกำหนดระยะเวลาและกิจกรรมที่เหมาะสมและสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองทุกครั้งเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาว่าอะไรที่สามารถทำให้ความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองกับบุคลากรในโรงเรียนมีความคุ้นเคยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เมื่อผู้ปกครองมีความคุ้นเคยกับบุคลากรในโรงเรียนการขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมก็จะง่ายขึ้น และเป็นการยกระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของผู้ปกครองให้เพิ่มขึ้นด้วย

2. ควรศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้ปกครองไม่เข้าร่วมประชุมหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อนำปัจจัยที่เกิดขึ้นมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ผู้ปกครองจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร*. (ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือ แบบมาตรา ส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม*, 3(1), 23-24.
- พนมพงษ์ ไพบุลย์. (2540). แนวคิดการพัฒนาอาชีพครู. *วารสารข้าราชการครู*, 18(1), 9-13.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). *การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลรัตน์ ลีลาศหกิจ. (2553). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษา เล่มที่ 1 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำเร็จ ร่องในเมือง. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตราด*. (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Mott, R. M. (1972). *The character of effective organization*. New York: Harper and Row.